

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Okresní soud v Liberci rozhodl v hlavním líčení konaném dne 27. března 2019 v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Blanky Škrétové a soudkyň přisedících Danuše Jahelkové a Zity Frydrychové,

takto:

Obžalovaný

[celé jméno obžalovaného], [datum narození] v [anonymizováno], Slovenská republika, trvale bytem [adresa], adresa pro účely doručování [ulice a číslo], [obec],

je vinen, že

dne 19. 7. 2017 v době od 00:18 hodin do 01:00 hodiny svým vozidlem Škoda Octavia šedé barvy vezl poškozenou [celé jméno poškozené], [datum narození], z [obec] do [obec], kterou sám oslovil s nabídkou, že ji odveze svým vozidlem do [obec], s čímž poškozená souhlasila, cestou do [obec] odbočil s vozidlem z hlavní silnice na lesní cestu u [obec], za cedulí Rochlice, kde zastavil, a v úmyslu donutit poškozenou k souloži uzamkl zavírání dveří, začal poškozenou sedící na sedadle vedle řidiče osahávat přes oblečení po ruku, po vnitřní straně nohou a po prsou, přitom jí říkal, že chce sex, že už ho dlouho neměl, dále přikázal poškozené, aby přešla na zadní sedadla, proti tomuto se poškozená aktivně bránila tím, že jej odstrkávala a říkala, ať ji nechá vystoupit z vozidla, že již dojde zbytek cesty sama, dále uváděla, že potřebuje na záchod, že ji bolí břicho a znovu opakovala, že chce z vozidla vystoupit, po chvíli mu poškozená řekla, že mu vyhoví, ale ať ji odveze k zastávce [ulice] v [obec], kdy na toto podezřelý přistoupil, nadále svého jednání zanechal a svým vozidlem vyjel z lesní cesty, kdy pokračoval směrem k zastávce [ulice] v [obec], kde však nezastavil, místo přešel a zastavil až v ulici [ulice], kde mu jako zástavu, že se vrátí, nechala poškozená svoji zelenou bundu a z vozidla utekla,

tedy

dopustil se jednání pro společnost škodlivého, které směřovalo k vytváření podmínek k tomu, aby donutil jiného pohrůzkou násilí k souloži, v úmyslu trestný čin spáchat, přičemž k jeho dokonání nedošlo.

Tím spáchal

zločin znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zákoníku ve stádiu přípravy podle § 20 odst. 1 tr. zákoníku

a odsuzuje se

podle § 185 odst. 2 tr. zákoníku za užití § 43 odst. 2 tr. zákoníku k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání dvou (2) let.

Podle § 81 odst. 1 tr. zákoníku se výkon trestu odnětí svobody podmíněně odkládá a podle § 82 odst. 1 tr. zákoníku se stanoví zkušební doba v trvání tří (3) let.

Podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku se ruší výrok o trestu, který byl obžalovanému uložen rozsudkem Okresního soudu v Liberci ze dne 9. 10. 2018, č. j. 2 T 89/2017 – 191, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo tímto zrušením, pozbyla podkladu.

Odůvodnění:

1. Na obžalovaného byla státním zástupcem Okresního státního zastupitelství v Liberci podána obžaloba pro skutek uvedený ve výroku tohoto rozsudku. Skutkový stav byl prokázán v hlavním líčení.

2. Obžalovaný v hlavním líčení vypověděl, že poškozenou svezl, když jel svým osobním autem domů, rozhodně ale nedošlo k tomu, že by ji osahával nebo tak. Poškozená byla skrčená, myslel si, že je nemocná. Cestou si povídali, ale k ničemu nedošlo, rozhodně ji neosahával nebo tak. Na benzínce jí koupil 2 piva, když se vrátil do auta, stále v něm seděla. Poté, co poškozená vystoupila, si obžalovaný všiml, že nechala v autě bundu. Obžalovaný poškozené navrhl, zda nebudou mít sex, ale když poškozená řekla, že jedinec za finanční odměnu, tak obžalovaný ztratil zájem a odvezl ji, kam si jmenovaná řekla. Návrhu na sex se nejprve slovně bránila tím, že má manžela a že je těhotná, až poté přistoupila na variantu sexu za peníze. Z poškozené byl cítit alkohol, na zastávce zvracela a poté si řekla o pivo s tím, že má žízeň. Pokud jde o téma sexu, poprvé se o něm obžalovaný s poškozenou bavil v době, kdy zastavil na lesní cestě, tam poškozená říkala, že se bojí, pak tedy jeli na benzínku a z ní na zastávku. Poté, co z auta vystoupila, za ní hodil její bundu. Ke svému vozidlu uvedl, že má Octavii z roku 2004, s manuálním zamykáním a elektronicky ovládanými okénky na předních sedadlech, i když je auto uzamčené, tak jde zevnitř normálně otevřít.

3. Dále byla v postavení svědkyně vyslechnuta poškozená [celé jméno poškozené], ta vypověděla, že v den projednávaného skutku byla u bratra v Jablonci, když čekala na tramvaj, zastavil jí obžalovaný s tím, že má cestu stejným směrem a že ji svezl, chvíli si povídali, poté zastavili a zapálili si cigaretu, při další jízdě pak obžalovaný zabočil a zastavil někde v lese, svědkyně křičela, že chce ven, na to jí obžalovaný řekl, že sklopí sedačky, že si lehnou dozadu, že dlouho neměl sex, osahával ji přes oblečení. Svědkyně nejdřív se sexem nesouhlasila, obžalovaného odstrkovala, ale poté dostala strach, tak řekla, že ano. Obžalovanému říkala, že je těhotná, v té době ještě neměla potvrzení od lékaře, byla sice pod vlivem alkoholu, ale věděla, co dělá; o žádném sexu za peníze nemluvila. Během cesty zvracela, nejspíš z piva, to zřejmě obžalovaný viděl. Když zkoušela otevřít dveře od auta, nešlo jí to, to bylo v lese. Nakonec se jí z auta od obžalovaného podařilo dostat s tím, že se potřebuje vyčůrat, obžalovanému slíbila, že přijde zpátky, nechala u něj v autě bundu a běžela pryč, u nějaké firmy zazvonila, vylezl pán a zavolał policii. K dotazům obhájce uvedla, že na benzínce jí obžalovaný donesl pivo, tam si není jistá, jestli auto zamykal,

nezkoušela to. Když nastupovala do auta, nebála se, těšila se za přítelem, bála se až v autě na benzínce. Konečně pokud jde o její osobní a majetkové poměry, svědkyně uvedla, že její finanční situace byla normální, měla peníze z mateřské, příspěvku na bydlení a hmotné nouze, sex za peníze by nenabídla, má druhu, se kterým je 5 let.

4. Jako svědek byl v hlavním líčení slyšen též [celé jméno svědka], ten uvedl, že pracoval u bezpečnostní agentury v objektu bývalé Textilany, k projednávané věci uvedl, že mu při směně na dveře zaklepala nějaká žena, která říkala, že si stopla nebo že jí zastavilo auto za účelem svezení do [obec], ale že ji řidič obtěžoval a že mu utekla, svědek z ženy cítil alkohol, mluvila z cesty, svědek zavolal policii a tím to pro něj skončilo. Se svědkyní komunikoval přes mříž, po příjezdu policie vyšel ven. Žena nebyla rozrušená ani neplakala, říkala jen, že má strach a že byla obtěžována.

5. Dále byly provedeny listinné důkazy, a to zejména úřední záznam o telefonickém hovoru na tísňovou linku, protokol o ohledání místa činu vč. fotodokumentace a náčrtku místa, pracovní záznam obžalovaného, záznam o dechové zkoušce poškozené, detail lustrace v centrálním registru vozidel, zprávy o chování obžalovaného a meritorní rozhodnutí, vydaná ve věci Okresního soudu v Liberci sp. zn. 2 T 89/2017.

6. Po zhodnocení shora uvedených důkazů soud dospěl k závěru, že vinu obžalovaného lze dovodit zejména z výpovědi poškozené [celé jméno poškozené] v kontextu dalších provedených důkazů, tj. zejména výpovědi svědka [celé jméno svědka] a důkazů listinných. Poškozená konzistentním způsobem popsala jednání obžalovaného v rysech, podstatných pro posouzení naplnění znaků skutkové podstaty trestného činu (tj. že zastavil na odlehlém místě, kde začal po poškozené vyžadovat sex s tím, že ho dlouho neměl, přitom ji osahával na ruku i intimních partiích, vyžadoval po ní, ať přeleze na zadní sedadla) a uvedla, že se ho snažila odstrkovat a bránit se, je tedy zřejmé, že dala najevo i svůj nesouhlas s jednáním obžalovaného. Jako skutečnost, zvyšující věrohodnost její výpovědi, lze považovat i to, že poškozená se otevřeně bez snahy o zkreslování vyjadřovala i ke skutečnostem, které ji nevyjevují v ideálním světle – konkrétně ke konzumaci alkoholu v těhotenství, kterou doznala a která koresponduje se záznamem o dechové zkoušce. Soud u svědkyně nezjistil žádnou motivaci k uvádění nepravdivých skutečností, jmenovaná obžalovaného před incidentem neznala a vzhledem k tomu, že se nepřipojovala k trestnímu řízení se žádným majetkovým nárokem nelze z jejího jednání usuzovat ani na případný zistný motiv ke křivému obvinění jiného. Její výpověď podporuje též vyjádření svědka [celé jméno svědka], který v hlavním líčení uvedl, že poškozená mu sdělila, že ji řidič auta, které ji svezlo, obtěžoval; i toto jednání bezprostředně po incidentu koresponduje s verzí skutkových událostí, kterou podala ve své výpovědi poškozená. Pakliže v rámci uplatněné obhajoby je poukazováno na to, že pro posouzení věrohodnosti výpovědi a posouzení skutkových okolností je podstatná otázka toho, jaké měl automobil obžalovaného ovládání stahování okének a jaké měl uzamykání dveří, je soud toho názoru, že jde o otázku spíše podružnou, co se týče uzamykání dveří toliko dokreslující jednání obžalovaného jako celkový komplex kroků, kterými se připravoval na spáchání protiprávního jednání. Výpověď poškozené stran detailů průběhu události a detailů jednání obžalovaného v rozsahu skutečností, které nebyly zásadními složkami jeho protiprávního jednání, lze považovat za poměrně simplicítní, to však nesnižuje její věrohodnost, ale toliko míru, v jaké byla schopna jednotlivé skutečnosti uchovat do paměti a poté reprodukovat. Je nerozhodné, zda obžalovaný skutečně dveře uzamkl nebo zda je poškozená v důsledku jeho nátlaku nemohla správně otevřít, proč by logicky dospěla k závěru, že jsou zamčené, když tato skutečnost tvoří pouze zlomek jinak dostatečně konkrétně a jednoznačně popsaného jednání obžalovaného. Pokud pak jde o věrohodnost výpovědi obžalovaného, tu v řízení nepodporovaly v zásadě žádné provedené důkazy a byla zcela osamocená, pokud jde o popis závěru jízdy, pak lze obžalovaným uváděné skutečnosti hodnotit jako značně nelogické, kdy pokud by poškozená po jízdě normálně odcházela, není logické, aby obžalovaný za ní její bundu jen tak vyhodil a nepokusil se ji např. vyzvat, ať se pro ni vrátí (kdy

varianta vyhození bundy spíše odpovídá náhlému a pro obžalovaného překvapivému odchodu svědkyně, jak jej popisuje ona). Soud proto skutkový stav rekonstruoval dle podané obžaloby v souladu s výpovědí poškozené, když o tomto průběhu incidentu neměl důvodné pochybnosti.

7. Při právním posouzení jednání obžalovaného soud dospěl k těmto závěrům. Obžalovaný tím, že poškozené [celé jméno poškozené] nabídl svezení, následně po ní začal chtít sex, zastavil na odlehlém místě, kde poškozenou osahával na rukou a vnitřní straně stehen a přikazoval jí, ať si kvůli sexu vleze na zadní sedadla, tím si vytvářel podmínky k tomu, aby pak pohrůžkou násilí poškozenou donutil k souloži, v úmyslu toto jednání spáchat, když k jeho dokonání (v důsledku lsti poškozené) nedošlo. Tím naplnil všechny znaky zvláště závažného zločinu znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a) trestního zákoníku, a to ve stádiu přípravy ve smyslu § 20 odst. 1 trestního zákoníku. Přípravou trestného činu je jednání, které ještě nevykazuje skutkovou podstatu konkrétního zvláště závažného zločinu, jen vytváří úmyslně podmínky pro spáchání takového zvláště závažného činu. Tím se liší na jedné straně od projevu úmyslu takový zločin spáchat, který uvedenou povahu ještě nemá, a na druhé straně od pokusu zvláště závažného zločinu, při němž pachatelovo jednání pokročilo dále než příprava a již bezprostředně směřuje k jeho dokonání. Přípravné jednání může spočívat i v takové formě útoku (jako je tomu ve zde projednávané věci), která svým charakterem nedosahuje ještě intenzity jednání bezprostředně směřujícího k dokonání zamýšleného zvláště závažného zločinu (zde přímé překonání odporu poškozené za účelem vynucení si soulože), vytváří však objektivní podmínky pro následné uskutečnění takového záměru (zastavení na odlehlém místě, slovní vyžadování sexu, osahávání i na intimních partiích k „otestování“ toho, jaký odpor lze očekávat), přičemž i z dalšího způsobu jednání (že poškozenou osahával přesto, že křičela a odstrkovala ho) je patrný jeho cíl nakonec odpor poškozené překonat. Lze podotknout, že pro trestnost přípravy se nevyžaduje ani detailní promyšlenost a konkretizace připravovaného útoku na zájem chráněný trestním zákoníkem, neboť postačí, aby se čin jevil pachateli dostatečně určitým. Příprava může např. u zvláště závažného zločinu znásilnění podle § 185 trestního zákoníku spočívat i toliko v opatření zbraně k překonání odporu znásilňované osoby, přičemž nemusí být v tom okamžiku již konkretizováno místo a čas spáchání znásilnění, a dokonce ani nemusí být konkretizována osoba, vůči které bude zbraň použita, a to proto, že pachatel hodlá znásilnit kteroukoli vhodnou osobu, která se bude na později vybraném místě nacházet. Postačí zde jen dostatečně individualizovaný trestný čin v představě pachatele (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 10. 2016, č. j. 6 Tdo 1218/2016-53).

8. Podle § 20 odst. 1 trestního zákoníku jednání, které záleží v úmyslném vytváření podmínek pro spáchání zvláště závažného zločinu, zejména v jeho organizování, opatrování nebo přizpůsobování prostředků nebo nástrojů k jeho spáchání, ve spolčení, sročení, v návodu nebo pomoci k takovému zločinu, je přípravou jen tehdy, jestliže to trestní zákon u příslušného trestného činu výslovně stanoví a pokud nedošlo k pokusu ani dokonání zvláště závažného zločinu. Podle § 185 odst. 5 trestního zákoníku je u tohoto zvláště závažného zločinu příprava trestná. V řízení před soudem bylo jednoznačně prokázáno, že obžalovaný se jednáním, které svým charakterem naplňovalo znaky přípravy ke spáchání zvláště závažného zločinu znásilnění, a svými slovními vyjádřeními (že chce sex, ať si poškozená vleze na zadní sedadla) a též jednáním (že poškozenou proti její vůli a přes vyjádřený nesouhlas osahával mj. i v blízkosti genitálií) dostatečně projevily svůj konečný záměr dosáhnout soulože i proti vůli poškozené. Jelikož obžalovaný věděl, že svým jednáním může ohrozit nebo porušit zákonem chráněný zájem na právu člověka na svobodné rozhodování o svém pohlavním životě vč. ochrany před neoprávněnými zásahy do jeho integrity v sexuální oblasti, a tento následek svým jednáním evidentně způsobit chtěl, nemohl jednat jinak než v úmyslu přímém podle § 15 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku.

9. Obžalovaný se dopustil projednávané trestné činnosti dříve, než byl odsouzen rozsudkem Okresního soudu v Liberci ze dne 9. 10. 2018, č. j. 2 T 89/2017-131 (přičemž první

odsuzující rozhodnutí ve věci, tj. trestní příkaz, zrušený v důsledku podaného odporu, mu byl doručen dne 25. 7. 2017), pro dva přečiny ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 trestního zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 8 měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 24 měsíců. Soud tak ve věci musel přistoupit k ukládání tzv. souhrnného trestu dle zásad uvedených v § 43 trestního zákoníku.

10. Podle § 43 odst. 2 trestního zákoníku soud uloží souhrnný trest podle zásad uvedených v 43 odst. 1 trestního zákoníku, když odsuzuje pachatele za trestný čin, který spáchal dříve, než byl soudem prvního stupně vyhlášen odsuzující rozsudek za jiný jeho trestný čin. Spolu s uložením souhrnného trestu soud zruší výrok o trestu uloženém pachateli rozsudkem dřívějším, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo tímto zrušením, pozbyla podkladu. Souhrnný trest nesmí být mírnější než trest uložený rozsudkem dřívějším. V rámci souhrnného trestu musí soud vyslovit trest ztráty čestných titulů nebo vyznamenání, trest ztráty vojenské hodnosti, trest propadnutí majetku nebo trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty, jestliže takový trest byl vysloven již rozsudkem dřívějším.

11. Za trestný čin projednáváný v této věci a ve věci Okresního soudu v Liberci pod sp. zn. 2 T 89/2017 je tedy nutno ukládat jeden trest v trestní sazbě trestného činu nejpřísněji trestného, kdy nově uložený trest nesmí být mírnější než trest již uložený shora citovaným rozsudkem. Trestným činem nejpřísněji trestným je zvláště závažný zločin znásilnění podle § 185 odst. 2 trestního zákoníku, neboť za něj může soud jeho pachateli uložit trest odnětí svobody na 2 léta až 10 let. Při úvaze o druhu a výši trestu soud hodnotil společenskou škodlivost trestných činů, osobu obžalovaného, možnost nápravy, polehčující a přitěžující okolnosti, dosavadní způsob života a jeho chování po činu, tedy veškeré skutečnosti uvedené v ustanovení §§ 38, 39 trestního zákoníku, §§ 41, 42 trestního zákoníku.

12. Okolnosti polehčující u obžalovaného soud neshledal, ačkoli jmenovanému již jeho předchozí odsouzení ve formálním smyslu nepřitěžují, neboť u všech nastala fikce neodsouzení, nelze dospět k závěru, že by obžalovaný před spácháním projednávané trestné činnosti vedl řádný život ve smyslu § 41 písm. o) trestního zákoníku, s ohledem na to, že k hodnocení řádného života je třeba přistupovat v spíše v materiálním smyslu. Okolností přitěžující je u obžalovaného spáchání více (tří) trestných činů ve vícečinném různorodém souběhu, jako okolnost zvyšující společenskou škodlivost jeho jednání lze poukázat na fakt, že zde projednávané i sbíhající se trestné činnosti se dopustil vůči ženám jako osobám zranitelnějším. Škodlivost zde projednáváného trestného činu je vzhledem ke stupni jeho dokonání spíše nižší, byť nelze ignorovat skutečnost, že ukončení trestného činu toliko ve stádiu přípravy bylo především důsledkem úspěšné lsti ze strany poškozené, než zcela dobrovolným zanecháním v protiprávním jednání ze strany obžalovaného. Za této situace a za zachování tvrdosti již uloženého trestu soud obžalovanému uložil souhrnný trest odnětí svobody v trvání 2 let, tedy na samé dolní hranici zákonné trestní sazby vůčiho zvláště závažného zločinu, a jeho výkon podmíněně odložil na zkušební dobu v trvání 3 let, když dospěl k závěru, že takovýto alternativní trest může být k dosažení účelu trestu ještě dostačující. V návaznosti na uvedené k hodnocení osoby obžalovaného lze poznamenat, že ačkoli obžalovaný již v minulosti byl soudně trestán a lze u něj usuzovat na sklony k jisté lehkovážnosti ve vztahu k respektování právních předpisů, tak veškeré jeho předchozí trestněprávní jednání bylo podstatně méně závažné a směřovalo proti jiným zájmům (ochrana majetku a ochrana řádného výkonu rozhodnutí orgánů veřejné moci). Zde projednávanou trestnou činnost lze považovat ještě za poměrně výrazný excés, kdy vzhledem k této excesivnosti postačí sledovat chování obžalovaného po kratší zkušební dobu. S ohledem na ukládání souhrnného trestu pak byl zároveň zrušen výrok o trestu z rozsudku Okresního soudu v Liberci ze dne 9. 10. 2018, č. j. 2 T 89/2017-131, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do osmi dnů od jeho doručení ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem prostřednictvím Okresního soudu v Liberci, písemně, trojmo. V téže lhůtě, nebo v lhůtě dodatečně stanovené předsedou senátu musí být odvolání písemně odůvodněno. Z odůvodnění musí být patrné, proti kterému výroku odvolání směřuje a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo. O odvolání bude rozhodovat Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka Liberec. Státní zástupce může rozsudek napadnout ve všech výrocích a je povinen uvést, zda odvolání podává ve prospěch či neprospěch obžalovaného. Obžalovaný může rozsudek napadnout pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká. Poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody, pro nesprávnost výroku o náhradě škody.

Liberec 27. března 2019

JUDr. Romana Staňková
soudkyně